

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Tuin van Hof ten Brugsken

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Tuin van Hof ten Brugsken
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Roosdaal
Deelgemeente:	Strijtem
Bron:	Schepping: 2014-12-05 Bijwerken: 2018-11-22 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134768
Coördinaten:	Breedte: 4.10992629766 Lengte: 50.8334325371

Primaire tekst

Relicten van formele, regelmatige tuinaanleg met snoeivormen (bollen) en palissades van taxus uit 1936 naast een 17de-eeuws 'huis van plaisantie', gerestaureerd in datzelfde jaar.

Het Hof ten Brugsken ligt op de linkeroever van de Hunselbeek, 800 meter stroomopwaarts ten opzichte van het Kasteel van Strijtem. Dit voormalige leen van het feodale hof van Brabant, op een 17de-eeuwse kaart afgebeeld als "*huijs te brucken*", wordt in 1740 beschreven als "*een huys van plaisance rond om met vijver ende binnen hof, alwaer een fonteyn heeft gesprongen*". Het gebruik van de voltooid verleden tijd met betrekking tot de fontein zou kunnen wijzen op vergane glorie, maar het beeld op de Ferrariskaart (1771-1775) – een omwald hooghof gekoppeld aan een neerhof – herinnert nog sterk aan de feodale en defensieve oorsprong. Bij de aanleg van de steenweg Brussel-Ninove rond 1820 werd de ringgracht gedempt. De nieuwe steenweg doorsneed de motte en liep rakelings langs het huis van plaisantie. Het idyllische kader werd daarbij sterk verstoord. Een van de vleugels van het toen heropgebouwde neerhof, in een hoek van 135 graden ten opzichte van de as van het hoofdgebouw, vormde de grens met het openbaar domein. Deze vleugel verdween rond 1900 en in 1936 werd ook de resterende vleugel afgebroken. Iets verderop werd – grotendeels met recuperatiemateriaal en min of meer in de stijl van het hof (trapgevels, kruiskozijsen...) – een garage gebouwd, in 1964 vergroot en omgebouwd tot afzonderlijke woning.

Het huidige Hof ten Brugsken, in traditionele bak- en zandsteenstijl (zandstenen speklagen en hoeken negblokken) werd volgens een jaarsteen in de top van één van de trapgevels opgetrokken in 1634, waarschijnlijk op de resten van een ouder gebouw. De gevelsteen "*PBV/MGM/1803*" wijst waarschijnlijk op aanpassingswerken, uitgevoerd in opdracht van Pierre Bernard Velge en zijn echtgenote Maria Gertrudis Meert in 1803. Het hoofdgebouw telt twee bouwlagen en een souterrain, verlengd in een vleugel van één bouwlaag, onder leien zadeldaken tussen trapgevels. In 1936 werd het ontleisterd en grondig gerestaureerd door Paul Velge, telg uit de familie die het al meer dan tweehonderd jaar bijna onafgebroken in bezit had. Toen werd ook het terras gebouwd waarachter het souterrain aan de noordzijde schuilgaat. De gevelsteen "*P. Velge-De Clippele restaurata MCMXXXVI*" herinnert aan deze restauratiecampagne.

Voor het eerst verscheen er ook zoiets als een lusttuin rond het vernieuwde hof, dat voortaan nog slechts als woning zal worden gebruikt. Tussen de garage en het hof werd een formele, 'architectonische' tuin aangelegd, 80 bij 40 meter, aan twee zijden afgebakend door taxushagen ('banquettes de verdure'), momenteel gazon met in bol geschoren taxussen. Via een 'rondboogpoortje' in de taxuspalissade bereikt men een groter perceel, weiland met hogerop (tegen de Ramerstraat aan) enkele oude fruitbomen. De noordoostrand van dit perceel wordt gevormd door een gemengde beplanting van treurwilg (*Salix alba* 'Tristis'), gewone plataan (*Platanus x hispanica*), reuzenlevensboom (*Thuja plicata*), grove den (*Pinus sylvestris*), fijnspar

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tuin van Hof ten Brugsken

(*Picea abies*), witte paardekastanje en rode bastaardpaardekastanje (*Aesculus hippocastanum*, *Aesculus x carnea*), bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') en Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica').

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2005

Titel Text: Tuinrelicten bij hoeve Hof ten Brugsken

Grafische documenten

Relicten van de tuinarchitectuur uit het interbellum: bollen en palissades van taxus bij het Hof ten Brugsken. (Vandevorst, Kris, 01-01-2004, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger 212A Strijtem, art. 563 nrs. 8 en 16.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen Strijtem 1905/2, 1937/11 en 1965/15.

DE MAEGD C., *Bouwen door de Eeuwen heen – arrondissement Halle-Vilvoorde*, Gent, Snoeck-Ducaju, 1977, p. 542-543.

GUYOT G., *Une succession dans la famille Werrie en 1903-1904*, in *Bulletin du Comté de Jette*, 17, 1987, p. 43.

VAN LIEDEKERKE L., *Strijtem... nu en altijd, Sint-Kwintens-Lennik*, Drukkerij Verhoeven, 1981, p. 157.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121510>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/40569>

Beknopte karakterisering

Datering: eerste helft 19de eeuw, interbellum, tweede kwart 17de eeuw

Typologie: bijgebouwen, landhuizen, sierhagen, siertuinen, topiary